

Juryverslag Salon Foto Nationaal van het Nederlands Centrum Vrijtijdsfotografie

Salon Foto Nationaal 2020 - Alles is anders

Er zijn dit jaar uitnodigingen gestuurd naar alle leden die aangesloten zijn bij een Landelijke Groep. En uiteraard naar de door de afdelingen genomineerde fotografen, zij die een hoge ranking hadden bereikt in een afdelingswedstrijd. Dat resulteerde in meer inzendingen – 221 tegen 171 in 2019.

Dit verwachte groter aantal inzendingen noopte tot een voorselectie: de juryleden kozen uit alle inzendingen 52 kandidaten die een geprinte versie van hun serie moesten insturen. Die werden op 3 oktober door de jury in enkele rondes beoordeeld, waarbij er steeds een paar afvielen totdat de uiteindelijke selectie van 13 series tot stand kwam.

De geselecteerde en geprinte inzendingen werden beoordeeld door de jury zonder rekening te houden met zwarte/witte/grijze achtergronden zoals tot nu toe gebruikelijk was. Deze aanbeveling van de jury 2019 is tot tevredenheid overgenomen – de achtergrond speelde toch geen enkele rol.

Salon Foto Nationaal 2020 – Alles is hetzelfde

Een gevarieerd samengestelde jury:

- Carole Meijers (1990), sinds 2013 freelance fotograaf. Ze is werkzaam in de reclame-, portret- en reportagefotografie en werkzaam op de fotovakschool in Eindhoven
- Marwan Magroun (1985) is een portret-, reportage- en documentair fotograaf en filmmaker.
- Katharina Pöhlmann (1969) is fotografe, beeldend kunstenaar en fotomentor

Namens de Fotobond was Cora Sens (PR & Communicatie) aanwezig en Frans Albers (organisatie/coördinator FN2020) leidde, met hulp van vrijwilligers, alles in goede banen.

Uiteindelijk komt het neer op het selecteren van de beste series uit het aanbod van uitstekende series. Geen eenvoudige zaak, waar de jury enkele uren voor nodig had, met soms heftige discussies op corona-afstand.

Een levendige discussie was er ook over 'dit verhaal moet gezien worden, want dat is van maatschappelijk belang' versus 'is deze serie daar goed genoeg voor?'. De fotograaf als boodschapper van onrecht in deze wereld verdient een platform

Uiteindelijk kwam toch het resultaat als andere jaren: een gevarieerde en boeiende set van series, het beste van de amateurfotografie voor dit jaar.

Tekst van deze inleiding en de verwoording van het commentaar van de jury bij ieder serie is van Jan Donders. De toelichting bij de foto's is van de fotografen.

Beata Stawiarska

Toelichting

Henk

Mijn buurman Henk woont zijn hele leven – ruim tachtig jaar – al in zijn ouderlijk huis. Ik kom regelmatig bij hem langs en ben gefascineerd door die plek waar de tijd stil staat. In deze serie heb ik de focus gelegd op licht en kleuren die de nostalgische sfeer versterken, maar ook gezocht naar objecten die nog altijd onveranderd zijn, waardoor dit huis een vertrouwde plek is voor Henk, waar hij nooit meer weg wil.

Jury

Sporen van een mens. Het moet de man op de tweede foto zijn. Een foto van jaren geleden toen er nog volop leven was. Nu resten fragmenten, stille getuigen van leven, in mooi licht. Bijna een zakelijke weergave, maar vol emotie.

Colette Lukassen

Toelichting

“Twee-eenheid?”

‘Twee-eenheid?’ Voor veel portretfotografen een bijzonder onderwerp: ééneiige tweelingen. Vaak hoe jonger, hoe meer gelijkheid aan de buitenkant. Maar bij ouder worden gaan karaktereigenschappen een rol spelen in uitstraling en uiterlijk. Op dit moment, tijdens deze opnames in hun tienerjaren, speelde dominantie in eigenschappen van de modellen uiteindelijk een grote rol bij het uiteindelijke resultaat.

Jury

De plaatsing van de personen, het licht, de houding, maken dit een esthetische serie. De personen zijn echt, hun emoties naar elkaar en naar de fotograaf/toeschouwer zijn oprecht en niet gespeeld.

Geert Noij

Toelichting

Rohingya vluchtelingenkamp Bangladesh

Mijn serie gaat over de bijna een miljoen Rohingya-vluchtelingen in het Zuiden van Bangladesh. Ze leven afgesloten van de buitenwereld. Het verhaal achter deze serie gaat over de onmogelijkheid om orde in de wereld te scheppen. Steeds opnieuw, elke keer weer oorlogen met als gevolg mensen die vluchten, etnische zuiveringen, genocide met vele doden en verminkingen, verkrachtingen etc., etc. Het houdt niet op als gevolg van macht, geld en religie. Ik ben begaan met het lot van de velen die onderdrukt worden en ik wil ze een stem geven door mijn fotografie. Maar ik ben niet zo naïef te denken dat mijn vijf dagen in deze kampen de oplossing brengt. Ondanks dat, vind ik het van belang dat fotografen, als boodschappers, laten zien wat er in de wereld gaande is. Ik kon deze kampen meerdere keren met een gids bezoeken door medewerking van Imaret, een soort Artsen zonder grenzen organisatie

Jury

Afwisselende beelden nabij en op afstand geven een beeld van de vluchtelingen die daar moeten overleven en de barre omstandigheden. De compositie dwingt tot goed kijken, de foto's zijn nergens larmoyant maar wel indringend. Deze beelden moeten getoond worden.

Hans van der Pol

Toelichting

Straatmuzikanten

Ik vind ze steeds minder vaak, maar soms tref je ze nog, de “analoge” straatmuzikanten. Doorleefd en vol overgave maken zij hun muziek; uitbundig en vrolijk (foto 1), intens en vreemd (foto 2), ingetogen en cool (foto 3), beziend en ontroerend (foto 4), met emotie en een balancerend hondje (foto 5). Ik blijf zoeken

Jury

De jury werd vrolijk van deze serie, de muziek klonk uit de foto's. Iedere straatmuzikant is met respect in beeld gebracht, iedere persoon is sprekend. De relatie tussen muzikant en instrument is bijzonder, zij gaan op in hun muziek.

Jac. Mostert

Toelichting

Storytelling

In deze storytelling serie heeft iedere foto meerdere lagen. De afbeeldingen stralen een on-werkelijke werkelijkheid uit, die je nauwelijks in deze huidige tijd kunt plaatsen. Er is sprake van een hedendaags surrealisme.

Jury

We kijken naar kleine toneelstukjes, benadrukt door de beeldstijl en belichting. De ernst van de personen op de foto's maken het surreëel, we komen in een fantasiewereld terecht. Het is op het randje in beeld gebracht: net niet belachelijk, prima gedaan.

Koos Schenk

Toelichting

De Oorlogsjaren

Met deze serie heb ik het gevoel proberen weer te geven wat er in mijn beleving zich afspeelde tijdens de oorlogsjaren. -foto 1 Persoonsbewijs. Iedereen moest in de oorlog een persoonsbewijs bij zich dragen. Foto van het persoonsbewijs van een familielid. -foto 2 Duister figuur. Niemand te vertrouwen, duistere figuren op straat. Kans om opgepakt te worden. Foto gemaakt op straat in Breda. -foto 3 Uitkijkpost. Opgepakt en opgesloten. Je wordt in de gaten gehouden. Geen ontsnappen mogelijk. Foto gemaakt in Kamp Vught. -foto 4 Opgesloten. Foto gemaakt in Kamp Vught. -foto 5 Het einde. Er is geen weg terug. Foto gemaakt in Kamp Vught

Jury

De dreiging van de oorlog is vaak in beeld gebracht, maar deze serie voegt daar persoonlijke elementen aan toe. De beeldstijl is sober, met herkenbare elementen wordt het gevoel van dreiging en wantrouwen overgebracht.

Louis Visseren

Toelichting

Kinderspel

Kinderspel Spelen is belangrijk voor kinderen. Met gevonden of eigengemaakt materiaal kan je prima spelen. De slimste, de sterkste, de handigste, de waaghals of de bangerik, de baas of de knecht alle rollen komen in het kinderspel naar voren. Eenmaal volwassen zul je dit terug zien in de karakters van de personen. Het kinderspel draagt dus bij tot de vorming van de volwassenen en is een voorbereiding op het leven.

Jury

De beeldvlakken zijn goed ingevuld met deze groothoek foto's. De fotograaf is niet afstandelijk, het kinderspel wordt in beeld gebracht in een grimmige omgeving. De jury vroeg zich wel af of het laten zien van de misère van anderen niet teveel gebeurt. Maar hier overweegt het spel en dat is respectvol gedaan.

Marcel Borgstijn

Toelichting

Victor

Victor is een puber met een lichte vorm van autisme. Een aandoening die meestal vanaf de buitenkant niet te zien is. Zelf geeft hij aan totaal geen problemen te ervaren met zijn ADD en lijkt hij meer last te hebben van de puberteit.

Jury

De fotograaf moet wel een intieme relatie hebben met de jongen op de foto's. In het hoofd van deze jongen spelen zich vele emoties af, die door de afwisselende beelden goed tot uitdrukking komen. De middelste foto spreekt van rust, maar is ook symbolisch voor de groei die de jongen, samen met de boom, zal doormaken.

Martina van Raad

Geen toelichting Dancing Eagles

Jury

Ieder beeld is intrigerend. Dreiging, gevecht, maar ook een dans. Technisch perfecte foto's nodigen uit tot het bekijken van ieder detail. Rustige achtergrond waardoor de vogels extra goed in beeld komen. De jury hoopt dat de zwarte rouwrand rond een van de afgedrukte foto's een vergissing is.

Nathalie Kremers

Toelichting Als de dood....

De dood bezigt mij, want ook ik zal dood gaan. Waarom gaan we eigenlijk dood? Wie kan bevestigen dat ik er niks van ga merken, liggend in een dichte kist, onder een stapel aarde bedolven of in een 1500 graden hete oven geschoven worden? Een treurig afscheid in een aula waar tranen vloeien, met na afloop een nog treuriger plakje cake en een kopje koffie... Ik ben gefascineerd door de dood, maar ben ook als de dood voor de dood! De dood...de dood is onvermijdelijk. Maar dat het ook anders kan zag ik in Azië. Aan een zonnig strand voltrok zich een prachtige uitvaart vol rituelen, zonder tranen, zonder kist of dichte oven en ik werd er toegelaten als fotograaf. Nog nooit was ik zo dicht bij de dood als toen en dacht "Maar zo wil ik het ook!"

Jury

De foto's in deze documentaire serie vullen elkaar aan door de afwisseling van dichtbij en afstand. Een heftige gebeurtenis, met geschenken die meegegeven worden aan de dode. Maar aan het einde toch de gasbrander bij deze begrafenis vol rituelen. Hoe kom je daar ooit zo dichtbij?

Ton Dirven

Toelichting

Tblisi

Februari 2020 brak in Tblisi een epidemie uit van de *Pediculus humanus capitis*. Het bleek te gaan om een mutant van de al eeuwen bekende *Pediculus humanus capitis normalis*. Deze mutant bleek zich te voeden met stafylokokkenbacteriën die zich bevinden op de hoofdhuid van de mens. Microbiologen hebben via maandenlang onderzoek alles uit de kast gehaald om door uithongering het probleem aan te pakken, namelijk door de voedselbron van de *Pediculus humanus capitis* uit te roeien. Helaas bleken de bacteriën resistent voor alle bekende typen antibiotica. Tijdens een parallel onderzoek in een onderzoekslaboratorium in Tblisi bleek het evenwel mogelijk om bacteriofagen te kweken die met succes de stafylokokkenbacteriën konden vernietigen. Dit onverwachte succes werd over de gehele wereld gevierd. De wetenschappers die dit onderzoek geleid hadden werden per direct genomineerd voor de Nobelprijs voor de geneeskunde 2021. Na enkele weken bleek evenwel dat de bacteriofagen zich razendsnel verplaatsten over de mensheid. Een nieuwe pandemie was geschapen. De bacteriofagen gingen zich, nadat de stafylokokkenbacteriën op de hoofdhuid waren vernietigd, te goed doen aan de hersenen van de aangetaste mensen. Nieuw wereldwijd onderzoek leidde uiteindelijk tot de conclusie dat de hersenen slechts beschermd konden worden door het dragen van de Moskou 1952 badmuts.

Jury

Hoe kun je geïnspireerd worden door hoofdluis voor het maken van deze serie? Jeukt je brein door fantasieluis? Taferelen die los staan van de realiteit door houding, kleur en attributen. Enkel foto 1 en 5 hebben een 'normale' achtergrond. Een verfrissende en vrolijke serie die afstak boven de andere series in deze selectie. De jury kon het niet nalaten foto 2 en 5 om te wisselen (hier in de oorspronkelijke volgorde).

Ton Wolswijk

Toelichting

Je mag er zijn

kind nog
doorschijnend
op weg
wees niet bang
toon al je kleuren
je mag er zijn.

In de afgelopen jaren maakte ik op mijn reizen door India foto's van jonge meisjes. Kleurrijke kinderen met een leven voor zich dat weerspiegeld wordt in pose en expressie. Mijn gevoel heb ik verbeeld zowel in de foto's als in de bovenstaande tekst.

Jury

Wel een concept, maar verder weinig regie. Geen opsmuk, heel integer gedaan. De kleuren van de achtergrond en de kleding geven de foto's een onschuldig voorkomen, maar ieder weet dat deze meisjes een moeilijk leven tegemoet gaan. Je bewust zijn van jezelf door deze foto's zal zeker helpen.

Wim Keetbaas

Toelichting

Verborgen aanwezigheid

Als voorbereiding op een mentoraat van Diana Bokje moest ik haar een aantal foto's insturen van mijn werk. Aan de hand daarvan gaf zij mij een aantal tips om te komen tot een doelgerichte manier van anders kijken. Een zienswijze die daaruit voortkwam bestond uit het verbeelden van "het niet benoembare". Een poging het verborgene en onzegbare zichtbaar te maken d.m.v. esthetische beelden. Een beeld scheppen waarin veel wordt weggelaten, waardoor donkerte, afwezigheid en afzondering tot een bijna abstract beeld komen. Het is een toneel waar dwingende beeldelementen zijn weggelaten. De mens is slechts figurant, die de ruimte vult met een niet te verklaren aanwezigheid. De serie is uitgevoerd in zwart/wit om het voornoemde te accentueren. De vierkante presentatie geeft mij rust en balans in de foto en in de serie als geheel.

Jury

De jury waardeerde de verwarring die de fotograaf schept met deze foto's. Steeds nieuwe beelden in grimmig zwart/wit. Abstracte beelden waar geen verhaal van te maken is, tekens van de wereld die verborgen blijft. Een serie die anders is vanwege de durf om ongebaande wegen te verkennen.